

Sygn. akt *IC 450/13*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Stelska

Protokolant: Edyta Stanisławek-Krukowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 maja 2015 roku w Lublinie

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.

przeciwko R. C. i B. C.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanych R. C. i B. C. solidarnie na rzecz powoda - Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. kwotę 106.319,88 (sto sześć tysięcy trzysta dziewiętnaście 88/100) złotych z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 9.373,26 (dziewięć tysięcy trzysta siedemdziesiąt trzy 26/100) złotych od dnia 31 sierpnia 2011r. do dnia 11 czerwca 2015r.;

- od kwoty 14.426,21 (czternaście tysięcy czterysta dwadzieścia sześć 21/100) złotych od dnia 31 sierpnia 2011r. do dnia 11 czerwca 2015r.;

- od kwoty 19.499,83 (dziewiętnaście tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt dziewięć 83/100) złotych od dnia 31 sierpnia 2011r. do dnia 11 czerwca 2015r.;

- od kwoty 14.840,17 (czternaście tysięcy osiemset czterdzieści 17/100) złotych od dnia 31 sierpnia 2011r. do dnia 11 czerwca 2015r.;

- od kwoty 15.204,34 (piętnaście tysięcy dwieście cztery 34/100) złotych od dnia 31 sierpnia 2011r. do dnia 11 czerwca 2015r.;

- od kwoty 18.664,02 (osiemnaście tysięcy sześćset sześćdziesiąt cztery 02/100) złotych od dnia 31 sierpnia 2011r. do dnia 11 czerwca 2015r.;

- od kwoty 14.312,05 (czternaście tysięcy trzysta dwanaście 05/100) złotych od dnia 31 sierpnia 2011r. do dnia 11 czerwca 2015r.;

II. zasądzoną od pozwanych w pkt. I wyroku kwotę 106.319,88 (sto sześć tysięcy trzysta dziewiętnaście 88/100) złotych rozkłada pozwany na 4 raty płatne kwartalnie do dnia 10-ego każdego pierwszego miesiąca kwartału, poczynając od III kwartału 2015 roku, przy czym 3 pierwsze raty płatne w kwocie po 30.000 (trzydzieści tysięcy) złotych, ostatnia 4 rata w kwocie 16 319,88 (szesnaście tysięcy trzysta dziewiętnaście 88/100) złotych z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat;

III. zasądza od pozwanych R. C. i B. C. solidarnie na rzecz powoda - Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. kwotę 8.933,00zł (osiem tysięcy dziewięćset trzydzieści trzy) złote tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nieuiszczone koszty sądowe przejmują na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt I C 450/13

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 22 kwietnia 2013 roku powód - Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika domagała się zasądzenia od pozwanych R. C. i B. C., zobowiązanych solidarnie, zapłaty kwoty 106.319,88 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od :

- kwoty 9.373,26 zł od dnia 31 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty
- kwoty 14.426,21 zł od dnia 31 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty
- kwoty 19.499,83 zł od dnia 31 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty
- kwoty 14.840,17 zł od dnia 31 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty
- kwoty 15.204,34 zł od dnia 31 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty
- kwoty 18.664,02 zł od dnia 31 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty
- kwoty 14.312,05 zł od dnia 31 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, iż strony łączy umowa z dnia 29 sierpnia 2008 roku, na mocy której powód w ramach współpracy wytwarzał i dostarczał do gospodarstwa pozwanych pasze.

W wykonaniu tej umowy dokonane zostały m.in. transakcje:

- w dniu 16 czerwca 2011 roku pozwani nabyli i odebrali od powoda mieszanki paszowe na kwotę 20.466,43 zł, przy czym formą płatności miał być przelew na rachunek bankowy powoda do dnia 30 sierpnia 2011 roku, pozwani zapłacili za fakturę 11.093,17;
- w dniu 1 lipca 2011 roku pozwani nabyli i odebrali od powoda mieszanki paszowe na kwotę 14.426,21 zł. Formą płatności miał być przelew na rachunek bankowy powoda do dnia 30 sierpnia 2011 roku;
- w dniu 6 lipca 2011 roku pozwani nabyli i odebrali od powoda mieszanki paszowe na kwotę 19.499,83 zł. Formą płatności miał być przelew na rachunek bankowy powoda do dnia 30 sierpnia 2011 roku;
- w dniu 11 lipca 2011 roku pozwani nabyli i odebrali od powoda mieszanki paszowe na kwotę 14.840,17 zł. Formą płatności miał być przelew na rachunek bankowy powoda do dnia 30 sierpnia 2011 roku;
- w dniu 14 lipca 2011 roku pozwani nabyli i odebrali od powoda mieszanki paszowe na kwotę 15.204,35 zł. Formą płatności miał być przelew na rachunek bankowy powoda do dnia 30 sierpnia 2011 roku;
- w dniu 19 lipca 2011 roku pozwani nabyli i odebrali od powoda mieszanki paszowe na kwotę 18.664,02 zł. Formą płatności miał być przelew na rachunek bankowy powoda do dnia 30 sierpnia 2011 roku;
- w dniu 27 lipca 2011 roku pozwani nabyli i odebrali od powoda mieszanki paszowe na kwotę 14.312,05 zł. Formą płatności miał być przelew na rachunek bankowy powoda do dnia 30 sierpnia 2011 roku.

Pozwani nie uregulowali należności za nabyty od powoda towar w całości do dnia dzisiejszego. Pismem z dnia 10 kwietnia 2013 roku powód wezwał pozwanych do zapłaty zadłużenia w kwocie 106.319,88 zł. (pozew k. 2-3v).

W odpowiedzi na pozew z dnia 22 października 2013 roku (data wpływu) pozwani R. C. i B. C. nie uznawali powództwa i wnieśli o jego oddalenie. Wskazali, iż powództwo jest bezpodstawne, bowiem powód dostarczył im paszę nie spełniającą norm jakościowych. Powodowało to słabe przyrosty wagi drobiu, brak efektów hodowli i znaczne straty finansowe. Wielokrotnie reklamowali jakość dostarczonej paszy, lecz nie przyniosło to żadnych rezultatów. Zaprzeczyli też, aby nie uregulowali należności za faktury. Podali, że w okresie objętym pozewem została wpłacona kwota co najmniej 40.000 zł.

Pozwani podnieśli również zarzut przedawnienia „znacznej części dochodzonej w pozwie kwoty”, gdyż powód wszystkie wpłaty pieniężne dokonywane przez pozwanych najprawdopodobniej zaliczył na inne przedawnione zobowiązania bez zgody i wiedzy pozwanych (odpowiedź na pozew k. 35-36).

Ustosunkowując się do zarzutów pozwanych strona powodowa w kolejnym piśmie procesowym podała, iż na skutek reklamacji pozwanych związanej ze znacznymi stratami drobiu, przedstawiciel powoda pobrał próbki do badań dla Państwowego Instytutu Weterynarii w P., których wyniki wskazały, iż upadek kurcząt w dacie wskazanej przez pozwaną nie był przyczynowo związany z jakością stosowanej paszy, a wynikał z obecności DNA adenowirusów ptasich (pismo k.59-60).

W piśmie procesowym z dnia 16 maja 2014 roku (data wpływu) pozwani zgłosili zarzut potrącenia kwoty 50.000 zł z dochodzonej pozewem kwoty 106.319,88 zł, z związku z poniesieniem strat wynikłych z dostarczenia przez powódkę złej jakości paszy, padnięcia kurcząt i braku przyrostu wagi pozostałego ptactwa (pismo k. 156).

Na rozprawie w dniu 28 maja 2015 roku pozwana R. C. wniosła, w przypadku uwzględnienia przez Sąd powództwa w całości, o rozłożenie należności na kwartalne raty, po 5000 zł, argumentując iż razem z mężem wychowują sześcioro dzieci w wieku 12-24 lata, a to pociąga za sobą wysokie koszty utrzymania. Hodowla kurcząt jest ich jedynym źródłem utrzymania rodziny, przy czym z jednego rzutu, trwającego sześć tygodni, uzyskują dochód w wysokości około 10.000 zł. Pozwany B. C. dorywczo wykonuje usługi z zakresu hydrauliki (protokół rozprawy k. 300v).

W toku dalszego postępowania w sprawie strony podtrzymywały swoje stanowiska merytoryczne. Pełnomocnik powódki popierał powództwo w całości, zaś pozwani nie uznawali powództwa i wnosili o jego oddalenie (protokoły rozpraw k. 65-66v, k. 111-116v, k. 284-286v, k.299-300v).

Stan faktyczny:

W dniu 29 sierpnia 2008 roku, pomiędzy Przedsiębiorstwem (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. - dostawcą a R. C. i B. C. – odbiorcą zawarta została umowa dostawy, zgodnie z którą dostawca zobowiązał się do wytwarzania i dostarczania paszy odbiorcy periodycznie w okresie od 21 września 2008 roku, a odbiorca zobowiązał się do ich odbierania i terminowego regulowania ceny. W § 3 umowy dostawca zobowiązał się nadto do dostarczania pasz w terminach i ilościach określonych w treści zamówień składanych przez odbiorcę i zaakceptowanych przez dostawcę. W § 6 umowy ustalono, że zapłata ceny za dostarczoną paszę następować będzie za każdą odebraną partię, na podstawie faktury VAT, przelewem lub gotówką w terminie określonym przez dostawcę w treści każdorazowo wystawionej faktury VAT (umowa k. 8-9).

W dniu 29 sierpnia 2008 roku doszło do zawarcia umowy o spłatę zadłużenia przez R. C. i B. C. na rzecz Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. w wysokości 331.871,51 zł, wynikającego z prawomocnego nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Okręgowy w Lublinie z dnia 11.06.2007 roku, w sprawie o ygn.. akt I Nc 87/01 (umowa k. 90-92).

W dniu 16 czerwca 2011 roku pozwani nabyli i odebrali od powoda mieszanki paszowe na kwotę 20.466,43 zł. Formą płatności miał być przelew na rachunek bankowy powoda do dnia 30 sierpnia 2011 roku (faktura VAT nr (...) k. 10).

W dniu 1 lipca 2011 roku pozwani nabyli i odebrali od powoda mieszanki paszowe na kwotę 14.426,21 zł. Formą płatności miał być przelew na rachunek bankowy powoda do dnia 30 sierpnia 2011 roku (faktura VAT nr (...) k. 14).

W dniu 6 lipca 2011 roku pozwani nabyli i odebrali od powoda mieszanki paszowe na kwotę 19.499,83 zł. Formą płatności miał być przelew na rachunek bankowy powoda do dnia 30 sierpnia 2011 roku (faktura VAT nr (...) k. 14).

W dniu 11 lipca 2011 roku pozwani nabyli i odebrali od powoda mieszanki paszowe na kwotę 14.840,17 zł. Formą płatności miał być przelew na rachunek bankowy powoda do dnia 30 sierpnia 2011 roku (faktura VAT nr (...) k. 16).

W dniu 14 lipca 2011 roku pozwani nabyli i odebrali od powoda mieszanki paszowe na kwotę 15.204,35 zł. Formą płatności miał być przelew na rachunek bankowy powoda do dnia 30 sierpnia 2011 roku (faktura VAT nr (...) k.18).

W dniu 19 lipca 2011 roku pozwani nabyli i odebrali od powoda mieszanki paszowe na kwotę 18.664,02 zł. Formą płatności miał być przelew na rachunek bankowy powoda do dnia 30 sierpnia 2011 roku (faktura VAT nr (...) k. 20).

W dniu 27 lipca 2011 roku pozwani nabyli i odebrali od powoda mieszanki paszowe na kwotę 14.312,05 zł. Formą płatności miał być przelew na rachunek bankowy powoda do dnia 30 sierpnia 2011 roku (faktura VAT nr (...) k. 22).

R. C. i B. C. nie uiszcili we wskazanym terminie należności za pobraną paszę, poza kwotą 11.093,17 zł, która została zaliczona na poczet faktury VAT nr (...).

Pismem z dnia 10 kwietnia 2013 roku R. C. i B. C. zostali wezwani przez powoda do zapłaty kwoty 106.319,88 zł w terminie do 15 kwietnia 2013 roku (wezwanie do zapłaty k. 24).

W dniu 14 lipca 2011 roku na fermę R. C. dostarczono paszę przygotowaną przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B..

Od 17 lipca 2011 roku od godzin wieczornych rozpoczęły się upadki ptactwa, które do 22 lipca 2011 roku przekroczyły liczbę 2000 sztuk (wyciąg z dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej k. 49-51).

W dniu 18 lipca 2011 roku przeprowadzono badanie sekcyjne ptaków, a w dniu 19 lipca 2011 roku wizytację fermy wraz z wykonaniem badania klinicznego i sekcyjnego przez przedstawiciela dostawcy oraz A. P.-lekarzem weterynarii (zeznania A. P. k. 284v-285).

W związku z nagłymi i licznymi upadkami ptactwa R. C. zgłosiła do dostawcy reklamację mieszanki paszowej, która została dostarczona przez niego w dniu 14 lipca 2011 roku (pismo k. 46).

W dniu 20 lipca 2011 roku przedstawiciel dostawcy przekazał próbki w postaci chorych sztuk zwierząt do Państwowego Instytutu Weterynarii w P.. Wyniki badań wykazały, iż doszło do zakażenia brojlera kurzego adenowirusami (wyniki badań Państwowego Instytutu Weterynarii k. 62-63),

W dniu 1 sierpnia 2011 roku dostawca poinformował odbiorcę o wynikach badań, proponując jednocześnie dostarczenie próbek paszy, przechowywanej w archiwum Spółki, do przeprowadzenia analiz laboratoryjnych (pismo k. 64, zeznania R. C. k. 299v).

Pomimo podejrzeń hodowców co do złej jakości paszy, pozwani nie zażądali przeprowadzenia badań laboratoryjnych próbek paszowych w kierunku stwierdzenia jej jakości.

Pierwotną przyczyną zachorowania ptactwa było zakażenie adenowirusowe, następstwem którego stało się bakteryjne zakażenie wtórne, które doprowadziło do wystąpienia masowych upadków ptactwa w fermie R. C. i B. C.. Przemawiają za tym wyniki badań wirusologicznych (obecność kwasu nukleinowego adenowirusa) jak i bakteriologicznych (obecność mieszanej flory bakteryjnej z przewagą *Escherichia coli* oraz pojedyncze kolonie *Staphylococcus spp.*,

Streptococcus spp., Enterococcus spp., wyizolowanych z krwi pobranej z serca oraz z wątroby) oraz zróżnicowany obraz anatomopatologiczny zmian (opinia biegłego k.230-240, ustna opinia uzupełniająca k. 285-285v).

Na rozprawie w dniu 7 maja 2015 roku Sąd oddalił wniosek pozwanych o dopuszczenie dowodu z opinii Instytutu Ekspertyz Sądowych w K. celem wykazania przyczyn lub przyczyny padnięcia kurcząt na fermie pozwanych, w szczególności wykazania, czy przyczyną padnięcia była zła jakość paszy (protokół k. 286). Należy bowiem mieć na względzie, iż niezasadnym byłoby dopuszczenie dowodu, jeżeli z góry wiadomo, iż za jego pomocą strona nie byłaby w stanie wykazać podanych w tezie dowodowej okoliczności faktycznych. W niniejszej sprawie nie było bowiem możliwości zbadania czy zła jakość paszy była przyczyną padnięcia kurcząt, ze względu na brak materiału badawczego (zachowanych próbek paszowych).

Na rozprawie w dniu 28 maja 2015 roku Sąd postanowił oddalić wniosek pozwanych o zobowiązanie pełnomocnika powoda do wskazania świadka, który zeznałby, że pasza dostarczana przez powoda innym producentom była dobrej jakości w okresie objętym pozwem (protokół k.300v). Zgodnie z treścią art. 6 k.p.c., na pozwanych ciążył ciężar udowodnienia faktu, z którego wywodzili skutki prawne.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej dowodów, w tym dowodów z dokumentów, które nie budziły wątpliwości Sądu tak co do ich formy, prawdziwości, jak i treści (KRS k.5-6v, Faktury VAT k.10-23, wezwanie do zapłaty k.24-24v, faktury VAT k.37-43, pokwitowania k.43-44, faktura VAT k.45, faktura VAT k. 52-53, faktury VAT k. 76-85, zestawienie k. 86-89, faktura VAT k. 124, pokwitowanie k. 125-126, faktura VAT k.127-132).

Sąd podzielił wywołane w sprawie opinie biegłego sądowego z zakresu medycyny weterynaryjnej i mikrobiologii (opinia k. 230-240, opinia ustna uzupełniająca k. 285-285v). Wydane zostały one przez osobę posiadającą wiedzę specjalistyczną w swojej dziedzinie, kwalifikacje i doświadczenie. Opinie te są w ocenie Sądu rzetelne, obiektywne i zawierają wyczerpujące odpowiedzi na postawione pytania.

Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania zeznań świadka S. T. (k.112-113), lekarza weterynarii, który został wezwany na fermę pozwanych w trakcie choroby ptactwa. Zeznania te nie miały jednak decydującego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, bowiem jak sam przyznał, nie miał możliwości rozpoznania we własnym zakresie zakażenia ptactwa wirusem, a w celu stwierdzenia zatrucia paszowego, paszę należało wysłać do badania laboratoryjnego. Podobnie ocenić należy zeznania świadka A. P. (k.284v-285), lekarza weterynarii, która w związku z reklamacją jakości dostarczonej pozwany paszy, wizytowała ich fermę drobiu. Z uwagi na upływ czasu świadek nie pamiętała jednak jak wyglądało stado, pamiętała jedynie, że zaleciła wysłanie kilku sztuk ptactwa do badania w kierunku adenowirusy.

Istotnych okoliczności dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie wniosły również zeznania świadka M. E. (k. 113-113v). Świadek współpracował wprawdzie z pozwany jako lekarz weterynarii opiekujący się fermą drobiu, ale w trakcie omawianych zdarzeń przebywał na urlopie wypoczynkowym.

Za wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków: K. C. (k.113v), W. G. (k. 113v-114) i E. K. (k. 114-114v), którzy podobnie jak R. C. i B. C. byli odbiorcami paszy dostarczanej przez powoda i nie byli zadowoleni z jakości uzyskanego towaru. Należy jednak zauważyć, że i te zeznania nie miały wpływu na treść merytorycznego rozstrzygnięcia, bowiem w konfrontacji z rzetelną opinią biegłego, nie mogły one przesądzić, że przyczyną padnięcia kurcząt była zła jakość dostarczonej paszy.

Kolejny świadek W. K. (k.114) potwierdził jedynie, iż widział upadki ptactwa na fermie siostry R. C., czyli odniósł się w swoich zeznaniach jedynie do okoliczności, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Sąd uznał za wiarygodne także zeznania pozwanych R. C. (k.66-66v, k. 299v-300,300v) i B. C. (k.66v, 300), aczkolwiek wyłącznie w zakresie, w jakim korelowały one z ustalonym przez Sąd stanem faktycznym. W pozostałej części ich zeznania, przede wszystkim w zakresie, w jakim kwestionowali fakt pobrania ptactwa z ich fermy do badań laboratoryjnych, sąd uznał za niewiarygodne, a wynikające jedynie z dążenia do stworzenia korzystnej dla siebie sytuacji procesowej.

Uzasadnienie prawne:

Powództwo jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Strony niniejszego postępowania łączyła umowa dostawy na mocy, której dostawca - Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. zobowiązała się do wytwarzania i dostarczania pasz odbiorcy- R. C. i B. C., zaś Ci zobowiązani byli do ich odbioru i terminowej zapłaty.

Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie jednoznacznie wskazuje, iż dostawca wytworzył i dostarczył w wyznaczonym terminie zamówioną paszę, którą R. C. i B. C. odebrali, zużyli w całości, ale nie uiszcili określonej wystawionymi fakturami ceny.

Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie pozwani wskazali, iż pasza dostarczona przez powodową Spółkę nie spełniała wymaganych norm, co spowodowało upadki części kurcząt, słabe przyrosty wagi pozostałego drobiu, a co za tym idzie znaczne straty finansowe pozwanych. R. C. i B. C. podnieśli w związku z tym zarzut potrącenia kwoty 50.000 zł oraz zarzut przedawnienia części roszczenia.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż zgodnie z treścią art. 605 k.c. przez umowę dostawy dostawca zobowiązuje się do wytworzenia rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku oraz do ich dostarczenia częściami albo periodycznie, a odbiorca zobowiązuje się do odebrania tych rzeczy i do zapłacenia ceny. Treścią umowy jest więc z jednej strony obowiązek dostawcy wytworzenia rzeczy i dostarczenia jej odbiorcy, z drugiej zaś strony obowiązek odbiorcy odebrania rzeczy i zapłacenia ceny. Nieuzasadniona odmowa odebrania przedmiotu dostawy należyście i zgodnie z treścią umowy dostawy zaofiarowanego przez dostawcę rodzi skutki zwłoki wierzyciela (art. 486 § 2 k.c.).

Jeżeli chodzi zaś o zapłatę ceny, to w tym zakresie o sposobie i terminie zapłaty rozstrzygają postanowienia umowy oraz przepisy o wykonaniu zobowiązań z umów wzajemnych (art. 488 i n. k.c.).

Zgodnie z treścią art. 488 § 1 i 2 k.c., świadczenia będące przedmiotem zobowiązań z umów wzajemnych powinny być spełnione jednocześnie, chyba że z umowy, z ustawy albo z orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu wynika, iż jedna ze stron obowiązana jest do wcześniejszego świadczenia. Jeżeli świadczenia powinny zostać spełnione jednocześnie, każda ze stron może powstrzymać się ze spełnieniem świadczenia, dopóki druga strona nie zaofiaruje świadczenia wzajemnego.

Jeżeli jedna ze stron dopuszcza się zwłoki w wykonaniu zobowiązania z umowy wzajemnej, druga strona może wyznaczyć jej odpowiedni dodatkowy termin do wykonania z zagrożeniem, iż w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu będzie uprawniona do odstąpienia od umowy. Może również bądź bez wyznaczenia terminu dodatkowego, bądź też po jego bezskutecznym upływie żądać wykonania zobowiązania i naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki (art. 491 § 1 k.c.).

W niniejszej sprawie strona pozwana nie wykazała aby pojawiła się przyczyna uzasadniająca odstąpienie od umowy, czy odmowę uiszczenia ceny za otrzymany towar.

Podnoszona przez R. C. i B. C. okoliczność złej jakości dostarczonej paszy i spowodowane tym upadki ptactwa, nie zostały potwierdzone w materiale dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie. Z opinii biegłego z zakresu medycyny weterynaryjnej i mikrobiologii wynika bowiem, iż pierwotną przyczyną zachorowania ptactwa było zakażenie adenowirusowe, następstwem którego było zaś bakteryjne zakażenie wtórne, które doprowadziło do wystąpienia masowych upadków. Przyczynienie się do powyższego złej jakości paszy mogłoby zostać wykazane jedynie poprzez badanie laboratoryjne próbek paszy, którą wówczas spożywało ptactwo z fermy pozwanych. Kwestionowana pasza nie została jednak zbadana, pomimo wskazania przez powoda, że badanie takie, w związku z reklamacją, może zostać przeprowadzone na próbkach archiwalnych dostarczonych pasz, znajdujących się w posiadaniu powodowej Spółki.

W związku z tym niemożliwym stało się wykazanie, iż dostarczona pasza była złej jakości i spowodowała szkodę w postaci masowych upadków kurcząt. Nie mogły przesądzić o tym również zeznania świadków: K. C. (k.113v), W. G. (k. 113v-114), czy E. K. (k. 114-114v), którzy podobnie jak pozwani nabywali paszę od powodowej Spółki. Zeznania tych świadków wskazywały jedynie, że nie byli oni zadowoleni z jakości dostarczanej paszy. Okoliczności te nie mogą w żadnej mierze przesądzić o tym, że dostarczona pozwanym w dniu 14 lipca 2011 roku pasza spowodowała chorobę i upadki drobiu. Założenie to jest tym bardziej przekonujące, że przeprowadzone badania laboratoryjne i rzetelna opinia biegłego sądowego wskazują na całkiem inną przyczynę upadku ptactwa.

Za bezzasadny należało zatem uznać podniesiony przez pozwanych zarzut potrącenia kwoty 50.000 zł. z tytułu odszkodowania wynikającego z poniesionych przez nich strat. Pozwani nie udowodnili aby po ich stronie zaistniała wiarygodność z tego tytułu.

Należy jeszcze raz podkreślić, iż niemożność wykazania, że jakość dostarczonej w omawianym okresie paszy była niewłaściwa, uniemożliwia jednocześnie wywodzenie, iż pasza miała jakkolwiek wpływ na upadki ptactwa w fermie R. C. i B. C..

Odnosząc się do kwestii uiszczenia przez R. C. i B. C. wpłat na poczet zaległego zobowiązania wobec powódki, należy wskazać, iż pozwani nie udowodnili aby dokonując wpłat wskazywali, który z długów chcą zaspokoić, powódka natomiast wykazała, że istniały wcześniejsze zobowiązania pozwanych na rzecz powodowej Spółki. Zasadnym było więc uznanie, iż wierzyciel miał prawo do zaliczenia świadczenia według swego uznania na poczet innego długu, bowiem uzasadnia to treść art. 451 k.c.

Za niezasadny należy uznać również zarzut przedawnienia części roszczeń objętych zakresem pozwu. Zgodnie z treścią art. 554 k.c. w zw. z art. 612 k.c., roszczenia z tytułu sprzedaży (dostawy) dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy, roszczenia rzemieślników z takiego tytułu oraz roszczenia prowadzących gospodarstwa rolne z tytułu sprzedaży płodów rolnych i leśnych przedawniają się z upływem lat dwóch. Roszczenie powódki w niniejszej sprawie wynika z faktur, których termin płatności mijał w dniu 30 sierpnia 2011 roku. W związku zaś z tym, że powódka złożyła pozew o zapłatę przedmiotowych należności w dniu 22 kwietnia 2013 roku, doszło do przerwania biegu przedawnienia.

Żądanie odsetek od zasądzonej kwoty oparto na treści art.481§1k.c. Termin realizacji płatności wynikał z zawartej przez strony umowy. Formą płatności za nabytą paszę miał być przelew na rachunek bankowy do dnia 30 sierpnia 2011 roku. Od dnia 31 sierpnia 2011r. pozwani pozostawali w opóźnieniu z zapłatą ceny, co uzasadniało zasądzenie odsetek od tej daty.

Pozwani domagali się rozłożenia zasądzonej kwoty na kwartalne raty w wysokości po 5.000 zł.

Zagadnienie rozłożenia świadczenia na raty reguluje treść art. 320 k.p.c., zgodnie z którym, w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia.

Zgodnie z dominującym poglądem doktryny, rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty albo wyznaczenie odpowiedniego terminu do spełnienia zasądzzonego świadczenia jest możliwe tylko "w szczególnie uzasadnionych wypadkach". Takie wypadki zachodzą, jeżeli ze względu na stan majątkowy, rodzinny, zdrowotny, niezwłoczne lub jednorazowe spełnienie zasądzzonego świadczenia przez pozwanego byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody (M. Jędrzejewska (w opracowaniu K. Weitz) (w:) Kodeks postępowania cywilnego..., t. 2, red. T. Erciński, s. 24 i n.; zob. też E. Gapska, Czynności..., s. 134; A. Góra-Błaszczkowska, Orzeczenia..., s. 40; M. Uliasz, Kodeks postępowania cywilnego..., s. 422).

Według jednolitego stanowiska prezentowanego tak w orzecznictwie (uchwała składu siedmiu sędziów SN z 22.09.1970 r. III PZP 11/70), jak i w piśmiennictwie, wymieniony przepis ma charakter materialnoprawny, gdyż wydany na jego podstawie wyrok rozkładający na raty świadczenie należne wierzycielowi modyfikuje treść łączącego

strony stosunku cywilnoprawnego. W wyniku tego wyroku obowiązek jednorazowego uiszczenia całego świadczenia zostaje bowiem zastąpiony obowiązkiem zapłaty poszczególnych rat w kolejno przypadających terminach. Rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty na podstawie art. 320 k.p.c. ma ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (tak SN w uchwale z dnia 15.12.2006 r. III CZP 126/060).

Przepis art. 320 k.p.c. określa szczególną regułę wyrokowania, dotyczącą przedmiotu orzekania, dającą sądowi możliwość uwzględnienia także interesów pozwanego, w zakresie czasu wykonania wyroku, a interesów powoda przez uniknięcie bezskutecznej egzekucji (wyrok z 03.04.2014 r. V CSK 302/13).

Jak trafnie podkreślono w orzecznictwie, ochrona jaką zapewnia pozwanemu dłużnikowi art. 320 k.p.c., nie może być jednak stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces (tak też wyrok SA w Gdańsku z dnia 31.05.2012 r. I ACa242/12).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpatrywanej sprawy należy podnieść, że pozwana R. C., uzasadniając wniosek o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty, wskazywała na swoją trudną sytuację finansową oraz rodzinną. Zwróciła uwagę na okoliczność, że hodowla kurcząt jest jedynym źródłem utrzymania pozwanych, którzy wychowują sześcioro uczących się dzieci.

Podane przez pozwanych okoliczności przesądziły o rozłożeniu zasądzonego świadczenia na raty, aczkolwiek w świetle okoliczności sprawy, wysokość zaproponowanych rat jest w ocenie Sądu zbyt niska.

Należy bowiem zauważyć, iż pozwani jako przedsiębiorcy mieli pełną swobodę wyboru działań, które podejmowali w celu wywiązania się z umowy, przy czym odpowiedzialność za wybór tych działań spoczywa na nich jako na przedsiębiorcach. Zarówno w orzecznictwie jak i w doktrynie zawodowy charakter działalności pociąga za sobą zwiększony zakres wymagań. Należyta staranność wymagana przy uwzględnieniu zawodowego charakteru prowadzonej działalności, uzasadnia zwiększone oczekiwania co do umiejętności, wiedzy, skrupulatności i rzetelności, zapobiegliwości i zdolności przewidywania. Obejmuje także znajomość obowiązującego prawa oraz następstw z niego wynikających w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej (SN w wyroku z dnia 17.08.1883 r. III CRN 77/93). Z tego względu pozwani R. C. i B. C. winni wykazać się większą zapobiegliwością zarówno w zakresie zabezpieczenia środków finansowych na pokrycie należności za dostarczoną paszę, jak też w zakresie zabezpieczenia próbki paszy w celu przeprowadzenia ewentualnych badań laboratoryjnych. Przede wszystkim jednak, jako profesjonalny podmiot obrotu prawnego, przystępując do zawarcia umowy dostawy, powinni się liczyć z obowiązkiem zapłaty za dostarczony towar, a w przypadku kwestionowania jego jakości powinni zwrócić jego pozostałą część dostawcy, reklamując jej złą jakość. Pozwani tymczasem, pomimo podejrzeń, że dostarczona pasza miała wpływ na zwiększoną ilość upadków kurcząt, w dalszym ciągu używali jej do karmienia drobiu. Zdaniem Sądu, pozwani jako profesjonalści, powinni być przygotowani na taką ewentualność, zwłaszcza, że z relacji z innymi przedsiębiorcami, co z resztą dowodzili w niniejszej sprawie, wiadome im było, że pasza od tego dostawcy może nie spełniać ich oczekiwań co do jakości.

Poza tym od R. C. i B. C., prowadzących fermę od ponad dwudziestu lat, należałoby oczekiwać większej zdolności przewidywania i zabezpieczenia się na okoliczność występowania nieudanych rzutów kurcząt, zwłaszcza, iż z opinii biegłego sądowego opiniującego w niniejszej sprawie wynika, iż sytuacja mająca miejsce w przypadku pozwanych nie była odosobniona.

Ponadto pozwani, jako profesjonalny podmiot obrotu prawnego, przystępując do zawarcia umowy dostawy i jednocześnie umowy o spłatę zadłużenia zdawali sobie sprawę i należycie oceniali swoją sytuację finansową, przez co winni przewidywać potencjalne problemy z wypłacalnością, mogące pojawić się w przyszłości, w takich krytycznych sytuacjach.

Niemniej jednak, Sąd mając na względzie ciężką sytuację rodzinną i finansową pozwanych, zasądzone świadczenie rozłożył na 4 raty, płatne w terminach i w wysokości podanej w pkt. II wyroku. Zdolność do uregulowania ustalonych

tam płatności wynika w przekonaniu Sądu z faktu, że pozwani nadal prowadzą fermę drobiu i co sześć tygodni uzyskują dochód ze sprzedaży kurcząt. Uzyskują też dodatkowe dochody z dorywczej pracy pozwanego B. C. jako hydraulika (protokół k. 300v).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., w świetle, którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty procesu, to jest koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony.

Pozwani, jako strona przegrywająca sprawę, zobowiązani są na podstawie powyższych przepisów do poniesienia kosztów procesu w całości, w tym kosztów zastępstwa procesowego poniesionych przez powoda. Na koszty procesu poniesione przez powoda składają się: opłata sądowa od pozwu w wysokości 5316 zł (k.28,32), opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł (k.7) oraz wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3.600 złotych, zgodnie z treścią § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1349 tekst jedn. ze zm.).

Nieuiszczone w sprawie koszty sądowe, Sąd przejął na rachunek Skarbu Państwa na podstawie art. 113 ust.4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Z przyczyn wyżej podanych i z uwagi na treść powołanych przepisów prawa Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.